

BRUSERØDDAGEN 2019

Været til tross, god stemning da Borre Historielag inviterte til *Bruserøddagen* torsdag 15. august med musikk, rømmegrøt og avslutning med kaffe. Lavt skydekke og middels temperatur gjorde det nødvendig å trekke innendørs denne gangen.

Fra v. Stein Storsve, Morten Lindbæk, Per Mjeldheim, Magne-Arild Hausvik, Willy Aagre.

Vestfoldbandet «Sviskeprinsene» sto for det musikalske og serverte låter fra den legendariske Woodstockfestivalen i 1969, («Peace, Music and Love») et populært innslag med opplagt appell til de nærmere femti gjestene som kunne glede seg over gjenhør med «Last thing on my mind», «I shall be released» og «Summertime».

Stein Storsve presenterte så kveldens program, smakebiter fra «Den norske Huusmoder i sit Kjøkken og Spisekammer, eller Norsk Huusholdningsbog i alphabetisk Orden paa Vers».

Boken kom ut i 1833 og er den nesteldste kokebok utgitt i Norge. Forfatter var Hans Allum, husmannsgutt fra Botne og for øvrig flittig skribent i dagspressen og med flere dikt på samvittigheten. Den gode Allum hadde vel en viss hang til å legge seg ut med autoriteter, og i et inserat i «Drammens Tidende» var han uforsiktig nok til å kritisere Carl Johans forsøk på å

innskrenke ytringsfriheten og pådro seg derfor monarkens vrede, hvilket førte til rettssak og fellende dom, fire dager på vann og brød. Den tid var ikke skillet mellom statsmaktene så strengt som vi etter hvert har ansett som en selvfølge i et demokrati, og svenskekongen gjorde seg skyldig i flere overtramp i velkjent Trump-stil.

Kokeboken ble utgitt anonymt, og vi vet bare med sikkerhet at Allum var forfatter, men det kan være grunn til å tro at det var flere som var ansvarlige for den. Hans jevnaldrende, Hans Hansson, - som bl.a. skrev «Astrid, mi Astrid»- er en mulig bidragsyter. Henrik Steffens Hagerup kan også stå bak boken. Steffens var sjøoffiser, en periode ordfører i Horten, senere statsråd.

Når den ble skrevet på rimede vers, kan vel en grunn være at datidens leseferdighet var mangelfull slik at kokkepikene lettere kunne tilegne seg oppskriftene. Allum, født i 1777, var jo også et barn av opplysningstiden.

Langt de fleste matoppskriftene var åpenbart beregnet på «kondisjonerte» familier da ingrediensene nok ikke var tilgjengelige for hvermannen. I et forord tydeliggjøres hensikten med kokeboken: å «lette de værdige norske Huusmødre og unge Damer, som skulde dannes dertil, Udførelsen af deres stundom møisommelige Kald.» I samme ånd, riktignok på prosa, kom Hanna Winsnes sin velkjente kokebok noen år etter.

Melodireferanse til de nærmere hundre oppskriftene var oppgitt, men de fleste var ukjente, og Stein hadde et møysommelig arbeid med å spore opp disse melodiene fra en lengst svunnen tid. «Sviskeprinsene « ga en rekke fornøyelige smaksprøver fra Allums bok . For oss ble det en munter kveld og et forfriskende bekjentskap med en pioner på kokebokens område. Eli Kari Høihilder takket Stein og hans fire kolleger i bandet(Willy Aagre, Magne-Arild Hausvik, Morten Lindbæk og Per Mjeldheim) for flott musikk og en litterær opplevelse utenom det vanlige.

Ref.ak

Neste arr.: Lørdag 7.september: Tur til Midtåsen og Sandar Historielag i Sandefjord.